

Orgelconcerten bij kaarslicht 2016

ABDIJKERK
WILLEM III STRAAT 40
2552 BS DEN HAAG
WWW.ABDIJKERK.INFO

Crème de la crème de Paris

05 november 2016

Olivier Latry

Notre-Dame-de-Paris

12 november 2016

David Cassan

Notre-Dame-des-Victoires

19 november 2016

Olivier Renin

Sainte Clotilde

Fonds 1818

AANVANG 15.30 UUR

Het historische orgel van de
Loosduinse Abdijkerk

1780-1791

Joachim Reichner

1856

J. Bätz & Co (C.G.F. Witte)

2006

Orgelmakerij Steendam
restauratie en uitbreiding met
zelfstandig pedaal.

Programmering 2017

Open Podium

Iedere 3e zondag van de maanden januari-november,
15.30 uur; toegang gratis

Avondmuzieken bij kaarslicht

12 maart, 4 juni en 8 oktober, 20.15 uur
Toegang gratis

Zomerorgelbespelingen

Iedere zondag in juli en augustus, 15.30 uur
Toegang gratis

Kaarslicht-orgelconcerten

November 2017; 'geen dag zonder Bach'

Hoofdwerk (C-f''')

Bourdon	16 vt **
Prestant	8 vt *
Holpijp	8 vt *
Octaaf	4 vt *
Fluit	4 vt **
Quint	3 vt *
Octaaf	2 vt *
Mixtuur	II-III ¹
Cornet	V
Trompet	8 vt bas **
Trompet	8 vt disc **

Rugwerk (C-f''')

Prestant	8 vt *
Bourdon	8 vt *
Viola di Gamba	8 vt **
Octaaf	4 vt *
Fluit	4 vt **
Roerquint	3 vt *
Gemshoorn	2 vt *
Dulciaan	8 vt bas **
Dulciaan	8 vt disc **
Tremulant	
Afsluiter	

Pedaal (C-d')

Subbas	16 vt ³
Gedekt	8 vt ²
Basson	16 vt ³

Koppels: HW-RW / Ped-HW
Calcant

* Reichner met gebruikmaking
ouder 17e- en 18e eeuws pijpwerk

** Witte 1856

¹ Reichner, Witte, Steendam

² Witte 1864 (uit voormalig
Witte-orgel Haagse Kloosterkerk)

³ Steendam 2006

Bienvenue à Loosduinen !

Dit jaar is het 40 jaar geleden dat we in de Abdijkerk startten met een serie 'orgelconcerten bij kaarslicht'. In die 40-jaar hebben we vele beroemdheden en jonge talenten mogen verwelkomen uit binnen- en buitenland, waaronder klinkende namen als André Isoir, Daniël Roth, Michelle Leclerc, Guy Bovet, Martin Haselböck, Hans Fagius, Christopher Herrick, Ludger Mai, Marie-Andrée Morisset-Balier, Margareta Hürholz....

Daarbij is het dit jaar 10 jaar geleden dat ons Reichner-Witte orgel zo succesvol werd gerestaureerd en uitgebreid door Sicco Steendam.

Alle reden dus voor een feestje! Geheel in stijl doen we dat met een spraakmakende serie concerten door de 'Crème de la crème' van Franse organisten, die zelden gehoord worden op een toch relatief klein orgel als het onze. Uitdagend voor hen en spannend voor ons, want een historisch en mechanisch Hollands orgel is in veel opzichten onvergelijkbaar met de Franse kathedraalorgels, zowel qua klank als qua moderne (digitale) snufjes.

Enkele 'dienstmededelingen':

- Graag alleen aan het slot van het concert applaudiseren
- Controleer vooraf of uw mobiel op 'stil' staat
- Na afloop kunt u kennismaken met de concertgever onder het genot van een (gratis) drankje
- Na afloop kunt u indien gewenst uw huidig kaartje alsnog omwisselen voor een passe-partout
- Na afloop bent u welkom op de orgeltribune, maar laat s.v.p. eerst de concertgever naar beneden komen, hij zal dan wel aan een drankje toe zijn.

Abdijkerk, zondagmiddag 20 november, 15.30 uur
Jeugdkoor Cantamare o.l.v. Silvère van Lieshout
Werken van o.a. Dufay, Palestrina, Sweelinck en Distler.
Toegang gratis.

Over de programma's

Met deze drie concerten krijgt u een aardig beeld van de Franse orgelliteratuur in de 18e tot de 21e eeuw. Lully, Rameau en Couperin vertegenwoordigen de Franse barok, waarbij de grandeur van het Franse barokorgel ten volle benut wordt.

Balbastre is een vertegenwoordiger van de meer galante stijl zoals die in de tweede helft van de 18e eeuw opgang deed, waarin sierlijkheid en gevoeligheid voorop staan.

De Franse Revolutie maakte een abrupt einde aan de Franse orgelcultuur en het zou een halve eeuw duren voordat deze dip was overwonnen. Pas met Boëly was er weer sprake van kwalitatief goede orgelkunst, gepaard gaande met de herontdekking van de werken van Bach en de opkomst van een geheel nieuw en uiteindelijk symphonisch orgeltype, waarvan orgelbouwer Cavallé-Coll de vader genoemd mag worden.

Het programma van Penin beoogt de connectie van Bach met Frankrijk te belichten in werken van Boëly, transcripties van Bachwerken door Franse componisten, een door Bach geïnspireerde nieuwe compositie en het derde koraal van César Franck, dat duidelijk herinnert aan het preludium in a-moll van Bach. Latry speelt als voorschot daarop Bach's beroemde passacaglia. Daarnaast maakt Latry een uitstapje naar het Duitsland van de 19e eeuw met werken van Mendelssohn en Brahms. U zult merken dat de 'match' van deze werken met het Hollandse orgel waarnaar u luistert makkelijker te maken is dan de match met de Franse werken uit diezelfde tijd, omdat het Hollandse orgel qua vorm en klank nu eenmaal dichter bij het Duitse dan bij het Franse orgel staat. Dat maakt het des te boeiender te horen hoe Casan en Penin de geprogrammeerde Franse werken uit de tweede helft van de 19e eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw weten te 'vertalen': naast Franck betreft dat de bekende toccata van Théodore Dubois en de prachtige werken van Vierne en Alain.

Alle drie organisten zullen improviseren: een kunst die Franse organisten als geen anderen verstaan en wekelijks laten horen in de diverse missen, die zich bij uitstek lenen voor improvisaties die aansluiten bij het gebeuren op het altaar. Ook hier geldt dat het boeiend zal zijn te horen hoe deze Franse kunst door de drie musici naar een puur Hollands orgel vertaald wordt.

Olivier Latry studeerde orgel bij de beroemde organist en componist Gaston Litaize. Op drieëntwintigjarige leeftijd werd hij één van de 'organistes titulaires' van de Parijse Notre-Dame.

Latry is een veelgevraagd concertorganist en concerteerde in meer dan vijftig landen. Als solist treed hij regelmatig op met orkesten als het London Philharmonia Orchestra, het Boston Symphony Orchestra en het Montreal Symphony Orchestra.

Sinds 1995 is Latry docent orgel aan het 'Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris', een beroemde kweekvijver van uitzonderlijk orgeltalent. Hij geeft masterclasses over de hele wereld. Ook is hij regelmatig jurylid bij internationale concoursen en verkreeg hij vele onderscheidingen en eredoctoraten.

Zijn repertoire strekt zich uit over alle stijlperiodes. Zijn vertolkingen van de complete orgelwerken van Olivier Messiaen (Deutsche Grammophon) zijn bekend over heel de wereld. Ook is hij een befaamd improvisator.

Als componist schreef hij één stuk: 'Salve Regina' (2007) voor zangstem en orgel.

Het orgel van de **Notre Dame** behoort met zijn 113 stemmen verdeeld over vijf klavieren en pedaal tot de grootste orgels ter wereld. Latry is één van de drie vaste organisten ('organistes titulaires') van deze beroemde kathedraal (foto: Pieter Baak).

5 november 2016

Olivier Latry

Uitgelicht: Passacaglia - Bach

Dit werk behoort tot één van de beroemdste orgelwerken, door Bach geschreven op circa 22-jarige leeftijd. Het is een stuk in driekwartsmaat, met een steeds terugkerend thema in de bas, waarboven een twintigtal variaties klinken. Bij de eerste tien variaties ligt het thema in de bas, met het pedaal gespeeld. In de variaties elf en twaalf ligt het thema in de bovenstem. Dan volgen drie variaties die zonder pedaal gespeeld worden. In variatie dertien ligt het thema in de alt en wordt omspeeld. Variatie veertien is tweestemmig en wordt het thema in de linkerhand omspeeld. In variatie vijftien is het thema verstopt in de gebroken akkoorden. In de laatste vijf variaties klinkt het thema weer in het pedaal. De passacaglia wordt gevolgd door een complexe fuga, waarbij Bach de eerste acht noten van het thema (her)gebruikt.

Programma

François Couperin (1668 - 1733)

Offertoire sur les Grands Jeux
(uit 'Messe des Paroisses')

Claude-Bénigne Balbastre (1727 - 1799)

Trois extraits du 'Livre d'orgue de Dijon':
Air - Duo - Trio

Felix Mendelssohn (1809 - 1847)

Variations sérieuses
(Transcription Reitze Smits)

Johannes Brahms (1833 - 1897)

Koraalvoorspel 'Herzlich tut mich erfreuen'

Bert Matter (* 1937)

Fantaisie over 'Une jeune fillette'

Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)

Passacaglia en fuga in c BWV 582

Olivier Latry (* 1962)

Improvisatie

David Cassan (1989) behaalde aan het Conservatorium van Caen een eerste prijs bij Erwan Le Prado en zijn bachelor musicologie aan de Sorbonne. Ook volgde hij improvisatielessen bij Pierre Pincemaille, bekroond met een eerste prijs. Daarna studeerde hij bij Thierry Escaich, Philippe Lefebvre, Laszlo Fassang, François Espinasse en Liesbeth Schlumberger op het Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse, waar hij prijzen verkreeg voor orgel improvisatie, harmonie, contrapunt en fuga, Renaissance-polyfonie en XXe eeuwse compositie.

Hij ontving diverse prijzen in de internationale competities van Chartres (Frankrijk), Saint-Albans (Engeland), Haarlem (Nederland) en ook de competities 'Pierre Pincemaille', 'André Marchal', 'Boëllmann-Gigout', 'Merklin' (Frankrijk), 'Westfalen Impro 5', 'Schwäbisch Gmünd' (Duitsland), alsmede de grote internationale prijs 'Jean-Louis Florentz' van de Akademie der Schone Kunsten (Frankrijk). Hij is daarmee één van de meest bekroonde organisten van zijn generatie.

Het orgel van de **Notre Dame des Victoires** is minder bekend, maar mag er - met 49 stemmen verdeeld over vier klavieren en pedaal en zijn prachtige houten orgelkas - zeker zijn. Cassan is de titulair-adjoint van deze basiliek.

12 november 2016
David Cassan

Uitgelicht: Jean Alain

Jehan Alain behoort tot de zeer vruchtbare generatie Franse organisten van tussen beide wereldoorlogen (Tournemire, Dupré, Duruflé, Messiaen, Marchal...). Zijn vader was organist, zijn zus Marie-Odile sopraan en pianiste en zijn zus Marie-Claire organiste. In 1940 diende hij in het Franse leger en sneuvelde hij op de leeftijd van 29 jaar. Naast impressionistische invloeden en invloeden vanuit het verre Oosten (ritmes, toonschalen) is ook een beetje surrealistische humor te herkennen in zijn werken. In de prachtige Jannequin-varianties (waarvan overigens het thema niet van Jannequin is) wil Alain een naadloze overgang scheppen tussen de muziek uit de Renaissance en de 20e eeuw.

Programma

Jean-Philippe Rameau (1683-1764)

Ouverture - Tambourin - Chaconne

David Cassan (*1989)

Poème symphonique improvisé dans le style de C. Saint-Saëns

Louis Vierne (1870-1937)

Delen uit '24 Pièces en style libre':
Préambule - Scherzetto - Berceuse -
Carillon

Jean Alain (1911-1940)

Variations sur un thème de C. Jannequin

Théodore Dubois (1837-1924)

Toccatà

David Cassan

Improvisatie

Olivier Penin (1981) werd in 2004 gekozen tot organist van de Ste Clotilde. Daar is hij belast met de zorg voor de religieuze muziek. In dat kader schrijft en arrangeert hij muziek, heeft hij een nieuwe traditie van maandelijks orgelbespeelingen in gang gezet alsmede een jaarlijkse masterclass rond de 'meesters van Sainte Clotilde en hun bronnen van inspiratie'. Zijn concertcarrière is eclectisch, zowel in de keuze van componisten (met zowel werken van Bach als romantische en hedendaagse composities) als in de keuze en de variatie van de groepen waarmee hij samenwerkt: hij is organist van de koren O'Trente, Aedes en Basilica, actief als solist bij verschillende orkesten en treedt op bij de radio als solist en met verschillende andere artiesten. Ook is hij actief op het gebied van kamermuziek. Hij is een graag geziene gast op festivals binnen Europa (Frankrijk, Nederland, Duitsland, Slovenië, Kroatië, België) en daarbuiten (zoals Amerika, Mexico en Japan). Op YouTube zijn inmiddels tientallen video's van hem te zien, die meer dan 200.000 keer bekeken zijn. Op zijn eerste CD bracht hij een hommage aan zijn illustere voorgangers en begin dit jaar kwam een nieuwe CD van hem uit, met o.a. de drie koralen van Franck. Na afloop van dit concert zijn deze CD's verkrijgbaar.

Het orgel van de **Sainte Clotilde** behoort met zijn 71 stemmen verdeeld over drie klavieren en pedaal tot de grotere orgels van Parijs en is in aanleg gebouwd door de vermaarde Franse orgelbouwer Aristide Cavaillé-Coll. Het is mede beroemd als het 'home' van beroemde organisten-componisten als César Franck, Charles Tournemire en Jean Langlais. Penin is de 'organiste titulaire' van deze basiliek (foto: Pieter Baak).

19 november 2016
Olivier Penin

Uitgelicht: Choral III - Franck

Het derde Choral schreef Franck net voor zijn dood, een hymne vol hoop en vreugde. Het bestaat uit drie delen. Het eerste begint als een Bach-achtige toccata, waartussen tweemaal het kalme en serene koraal gespeeld wordt. Hier maken we kennis met de voor Franck zo karakteristieke en gewaagde modulaties: Cis, gis, Bes, f, C, E en e. Na een terugkeer tot het eerste thema ontvouwt zich het tweede deel, een zeer expressief adagio, waarvan de melodie een fragment is uit het koraal: een echt gedicht van tedere en lieflijke woorden, als de stem van de ziel die het lied zingt van onuitsprekelijke hoop. Af en toe komt het koraal weer terug, uitmondend in een crescendo waarbij het orgel in al zijn kracht een vurig en klemmend appél lijkt te verwoorden. Dan valt een stilte, slechts onderbroken door een statige E in het pedaal. Zacht begint het derde deel, dat lijkt op het eerste deel, maar met andere harmonieën. In een groot crescendo komt een onstuitbare beweging op gang boven lang aangehouden pedaalnoten die de toonsoorten C, Des, D en gis doorlopen. Op dat moment begint het koraal het tumult te overstemmen en volgt een jubelende reprise van het koraal, onder begeleiding van het eerste thema, dat met alle kracht door het orgel wordt uitgeschald en culmineert in een indrukwekkend en majestueus slot. (naar een tekst van Félix Raugel)

Programma

Jean-Baptiste Lully (1632-1687)

Marche pour la cérémonie des Turcs (arr: O. Penin)

François Couperin (1668-1733)

- Élévation (tierce en taille)
- Offertoire sur les grands jeux (uit 'Messe des couvents')

Alexandre-Pierre-François Boëly (1785-1858)

Fantaisie et fugue en si bémol majeur

J.S. Bach (1685-1750)

- Choral de la cantate BWV 22 'Ertöt uns durch dein Güte' (tr: M Duruflé)
- Choral de la Cantate BWV 147 'Jesu bleibet meine Freude' (tr: M. Duruflé)
- Sicilienne BWV 1061 (tr: O Penin)
- Sinfonia de la cantate 29 'Wir danken dir, Gott' (tr: M. Dupré)

Olivier Penin (*1981)

Communion improvisée

Stéphane Delplace (*1953)

Aria Fugue "Bach Panther"

César August Franck (1822-1890)

Choral III

Bent u geïnteresseerd in de Franse orgelkunst?
Wilt u Parijse organisten aan het werk zien op hun eigen orgels?
Wilt u op de hoogte blijven van het orgelnieuws uit Parijs?

Bezoek dan de volgende sites:
www.organsofparis.vhhil.nl
www.facebook.com/OrgansOfParis/
www.youtube.com/c/vhhilOrguesdeParis

(deze links vindt u ook op www.abdijkerk.info)

THE ORGANS OF PARIS

Home News Concerts Overview Before the revolution After the revolution Notre-Dame

ORGANS OF PARIS - A REVIEW

Your itinerary for the weekend!

INTRODUCTION

Paris is the organ paradise on earth! This beautiful city houses 234 organs. The oldest organs were built in the 16-17th century, a large quantity was built in the 19th century by the famous organ builder Aristide Cavaillé-Coll, and even now, regularly new organs add to the fascinating and diverse organ landscape of Paris.

126 organs (among which 42 choir organs) are property of the city of Paris, which has only a **yearly budget of 250.000 euros** for maintenance and restoration works.

This website has the ambition to present all organs of Paris. Since the revolution constitute a sharp distinction in the history of Parisian organ building, it is divided into two parts:

- the first section is devoted to the **organs built before the revolution** who survived this period until today
- the second section is devoted to the **organs built after the revolution** (by **Cavaillé-Coll, Suret, Merklin, Stoltz** and other builders) and is still in progress.

Organs of Paris
Vind ik leuk 781 vind-ik-leuks

Watch hundreds of video's of famous Parisian organists on my **YouTube channel Organs of Paris**

Secretariaat: Vincent Hildebrandt
Primulastraat 26, 2565 PJ Den Haag
T 070 3258817 E ams@casema.nl
www.abdijkerk.info

Onze concerten kunnen mede plaatsvinden dankzij de financiële steun van de Arie Molenkamp Stichting. U kunt ons steunen door toe te treden tot de **Vriendenkring van de Arie Molenkamp Stichting** en jaarlijks een vast bedrag (minimaal €15, aftrekbaar voor de belasting) over te maken op NL87RABO0119625776 t.n.v. Arie Molenkamp Stichting te Den Haag o.v.v. (nieuwe) Vriend. Vergeet niet uw e-mail adres ter vermelden, zodat wij u op de hoogte kunnen houden van onze activiteiten. Uw steun is hard nodig en wordt bijzonder gewaardeerd!

Wij zijn nu ook te vinden op Facebook:
www.facebook.com/Abdijkerk/
Als u onze pagina 'liked', blijft u automatisch op de hoogte van alle activiteiten in de Abdijkerk.

www.abdijkerk.info

